

שאלות לשינון וחזרה פרק ד' ממסכת "ברכות"

משנה א'

- א. מה הפירוש "תפילת השחר"? תפילת שמונה עשרה של הבוקר.
- ב. עד מתי אפשר להתפלל תפילת השחר? [מחלוקת] לפי ת"ק: עד חצות היום.
לפי רבי יהודה: עד שיעברו 4 שעות מתחילת היום.
- ג. עד מתי אפשר להתפלל תפילת מנחה? [מחלוקת] לפי ת"ק: עד הערב [שקיעת החמה].
לפי רבי יהודה: עד פלג-המנחה
- ד. עד מתי הזמן של תפילת מעריב? תפילת מעריב כל הלילה.
- ה. מה זה תפילת המוספין? תפילת מוסף זו תפילה שמוסיפים בימים מיוחדים, כמו שבת, ראש חודש ויו"ט, שאז הוסיפו עוד קורבנות במקדש.
- ו. עד מתי הזמן שאפשר להתפלל תפילת מוסף? [מחלוקת] לפי תנא קמא: כל היום עד הלילה. לפי רבי יהודה: רק עד שיעברו שבע שעות מתחילת היום.
- ז. האם אפשר להתפלל תפילת מוסף בלילה? לא, אי אפשר.

משנה ב'

- ח. מתי התפלל רבי נחוניא בן הקנה תפילה קצרה? כשנכנס לבית המדרש, וגם כשיצא מבית המדרש.

משנה ג'

- ט. לפי רבן גמליאל מה מתפלל אדם כל יום? תפילת הלחש רגילה – שמונה עשרה ברכות.
- י. מה היא שיטת רבי יהושע? מתפלל מעין שמונה עשרה, תפילה קצרה יותר.
- יא. מה אומר רבי עקיבא? כאשר תפילתו ברורה מתפלל שמונה עשרה ברכות.
וכאשר תפילתו לא ברורה בפיו, מתפלל מעין שמונה עשרה.

יב. איך מתפללים "מעין שמונה עשרה"? מתפללים שלוש ברכות ראשונות ושלוש ברכות אחרונות רגיל. ובאמצע אומרים את כל הברכות בקיצור בברכה אחת.

משנה ד'

יג. מי שנמצא במקום סכנה האם הוא צריך להתפלל כל שמונה עשרה? לא, אינו צריך להתפלל שמונה עשרה, אלא מתפלל תפילה קצרה "הושע ה' את עמך" וכו' (ואח"כ כשיגיע לעיר ישלים תפילת שמונה עשרה).

משנה ה'

יד. אם רוכב על החמור, מתי ירד ומתי לא ירד, לתפילת שמונה עשרה? אם יש לו שומר על החמור ירד, ואם אין לו שומר לא ירד, כי יהיה טרוד כל הזמן להסתכל על החמור. טו. אם לא יכול לרדת מה יעשה? יחזיר את פניו לכוון המקדש.

משנה ו'

טז. הבא שלוש דוגמאות, שבהם הוא לא יכול לעמוד או להחזיר את פניו ולכן ישב במקומו ויכוון את ליבו? (1) יושב בספינה.
(2) יושב בקרון.
(3) יושב באסדה – פירוש: קרשים מחוברים ואיתם שטים בנהר.

משנה ז'

יז. לפי רבי אלעזר בן עזריה, מי פטור מתפילת מוסף ולמה? היחיד פטור מתפילת מוסף, כי תפילה שהיא הודאה תיקונה רק לציבור.
יח. מה הדין לפי חכמים? תפילת מוסף נאמרת בין בחבר עיר [ציבור] ובין שלא בחבר עיר.
יט. לפי רבי יהודה משמו של רבי אלעזר בן עזריה, האם היחיד פטור ממוסף? היחיד חייב בתפילת מוסף, ורק אם מתפלל בציבור השליח ציבור יכול להוציאו ידי חובה.